

**ÖCKERÖ
KOMMUN**

Riktlinjer för tillsyn

av fristående förskolor och annan pedagogisk verksamhet i Öckerö kommun.

Beslutsdatum: 2023-06-21

Diarienummer: UKFN 2023/202

Giltighetstid: Tillsvidare

Dokumentansvarig: Skolchef

Innehåll

1. Inledning.....	1
2. Syfte, innehåll och omfattning.....	1
2.1 Regelbunden tillsyn	1
2.2 Riktad tillsyn	2
2.3 Förstagångstillsyn	2
2.4 Kvalitetsgranskning	3
3. Förebyggande åtgärder	3
4. Uppgiftsskyldighet	3
5. Dokumentation	3
6. Ingripande vid tillsyn.....	3
6.1 Föreläggande.....	4
6.2 Anmärkning	4
6.3 Avstående från ingripande.....	4
6.4 Återkallelse av godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag.....	4
6.5 Tillfälligt verksamhetsförbud.....	4
7. Områden som granskas vid tillsynen	5
7.1 Generella förutsättningar.....	5
8. Tillsynsrapport.....	5
9. Planering av tillsyn	6
10. Överklagandehänvisning.....	6

1. Inledning

Öckerö kommun har enligt 26 kap. 4 § skollagen (2010:800) tillsynsansvar för fristående förskolor och annan pedagogisk verksamhet vars huvudman kommunen godkänd och förklarar berättigade till bidrag. Utgångspunkten för tillsynen är skollagen och tillhörande författningar. Öckerö kommun genomför tillsynen systematiskt och kontinuerligt var tredje år. Syftet är att granska om den fristående huvudmannen uppfyller sina skyldigheter som anges i skollagen och andra författningar som reglerar verksamhetsområdet.

Kommunens tillsyn omfattar inte tillsyn över att skollagens bestämmelser om åtgärder mot kränkande behandling följs. Skolinspektionen, och BEO, har tillsyn över efterlevnaden av 6 kapitlet skollagen även för verksamheter som kommunen i övrigt är tillsynsmyndighet för. 26 kapitlet 4 § skollagen samt 12–15 §§ förordning (2011:556) med instruktion för Statens skolinspektion.

Den tillsyn som kommunen huvudsakligen genomför är regelbunden tillsyn. Utöver regelbunden tillsyn kan kommunen även genomföra riktad tillsyn vid misstanke om brister i verksamheten. Kommunen genomför också tillsyn i samband med nyetablering av en verksamhet. Vid tillsynsbesöken genomförs alltid intervjuer med huvudman/rektor/förskollärare. Intervjuer med övrig personal och vårdnadshavare kan förekomma.

2. Syfte, innehåll och omfattning

Syftet med tillsynen är att bidra till en likvärdig utbildning för alla barn genom att kontrollera att lagarna följs. Tillsynen utgår från de lagar och regler som gäller för den granskade verksamheten. Tillsynen kan genomföras i olika omfattning och på olika sätt. I Öckerö kommun innebär det att tillsynen kan genomföras enligt nedan:

2.1 Regelbunden tillsyn

Regelbunden tillsyn innebär en granskning av hur verksamheten uppfyller de regler som gäller och utgår från skollagen, förordningar, läroplanen samt andra tillämpliga lagar och förordningar. Vid tillsynsbesöket granskas bland annat hur huvudmannen

uppfyller skollagens krav i sin verksamhet. Det kan för fristående förskola och friliggande fritidshem omfatta barn/elevgruppernas storlek och sammansättning, det systematiska kvalitetsarbetet, hur förskolan eller fritidshemmet stimulerar barns utveckling och lärande, kompetensutveckling, kompetensförsörjning samt hur huvudmannen säkerställer att förskolan/fritidshemmet följer aktuell läroplan. Tillsynen omfattar även inhämtande av uppgifter i form av olika rutiner och dokumentation från den fristående verksamheten. I samband med tillsynen genomförs verksamhetsbesök och intervjuer.

Tillsynen omfattas även av en prövning av ägar- och ledningskretsens insikt och lämplighet, huvudmannens ekonomiska förutsättningar samt en granskning av hur verksamheten arbetar i riktning mot nationella mål enligt aktuell läroplan. Kommunen besöker samtliga fristående verksamheter för regelbunden tillsyn var tredje år.

2.2 Riktad tillsyn

Utöver den regelbundna tillsynen kan kommunen genomföra riktad tillsyn om det på något sätt framkommer att det finns brister i verksamheten. Det kan exempelvis framkomma genom signaler från vårdnadshavare eller vid upprepade allvarliga brister som framkommit vid tidigare tillsyn. En riktad tillsyn kan innebära att kommunen begär in information från huvudmannen eller att ett besök genomförs i den aktuella verksamheten. Besöket kan vid behov genomföras oanmält.

2.3 Förstagångstillsyn

Förstagångstillsyn genomförs som regel inom de första sex månaderna efter det att en ny fristående verksamhet har varit igång i kommunen. Även inför detta besök ska huvudmannen göra en verksamhetsbeskrivning.

Syftet med förstagångstillsynen är att granska så att verksamheten arbetar utifrån det som godkännandet eller rätten till bidrag bygger på samt att huvudmannen ska kunna få råd och vägledning tidigt i etableringen av verksamheten.

2.4 Kvalitetsgranskning

Då det bedöms som angeläget att särskilt granska någon utvald del av den verksamhet som förskolorna ska bedriva, kan kommunen besluta om att genomföra kvalitetsgranskningar.

3. Förebyggande åtgärder

Som tillsynsmyndighet ingår det att ge råd och vägledning inom tillsynens ram i förebyggande syfte. Det kan till exempel innebära att tillhandahålla information och ge upplysningar om aktuell lagstiftning eller andra regler.

4. Uppgiftsskyldighet

Som tillsynsmyndighet har kommunens tjänstemän rätt till att få tillträde till lokaler eller till handlingar för att bedöma om huvudmannen följer gällande lagstiftning. Varje enskild huvudman samt de som har en anställning hos huvudmannen är skyldiga att lämna upplysningar och tillhandahålla handlingar och annat material till kommunen. Sekretessen hindrar inte att en uppgift lämnas till en myndighet (OSL 10 kap. 28 §).

5. Dokumentation

Varje tillsyn resulterar i ett skriftligt protokoll och ett beslut. I beslutet anges vad tillsynen har kommit fram till och vilka eventuella rättelser huvudmannen behöver göra för att rätta till uppmärksammade brister. Efter varje tillsyn sammanställs den genomförda tillsynen i en skriftlig rapport för delgivning, redovisning och beslut till Utbildnings-, kultur- och fritidsnämnden.

6. Ingripande vid tillsyn

Om det visar sig under tillsynen att en verksamhet inte uppfyller lagkraven, får kommunen som tillsynsmyndighet fatta beslut som syftar till att huvudmannen rättar de fel som upptäckts vid granskningen. Besluten varierar beroende på hur allvarligt felet bedöms vara. I skollagen 26 kap. 10-16, 18 och 27 §§ regleras följande ingripanden vid tillsyn.

6.1 Föreläggande

Kommunen kan besluta att förelägga en huvudman om verksamheten inte uppfyller de villkor som gäller för ett godkännande/rätt till bidrag. Ett sådant föreläggande gäller omedelbart och innehåller de åtgärder som huvudmannen måste genomföra för att avhjälpa de påtalade bristerna. Föreläggandet anger även en tidpunkt då huvudmannen ska ha rättat till dem. Föreläggandet kan förenas med vite.

6.2 Anmärkning

Kommunen kan istället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman en anmärkning om överträdelserna är mindre allvarliga. Anmärkningen förenas med ett tillägg om att bristen ska rättas till. Om bristen kvarstår vid en ny tillsyn kommer huvudmannen att föreläggas att vidta nödvändiga åtgärder.

6.3 Avstående från ingripande

Kommunen kan avstå från ingripande om överträdelserna är ringa, huvudmannen snabbt vidtar nödvändiga rättelser eller om det finns särskilda skäl mot ett ingripande.

6.4 Återkallelse av godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag

Kommunen kan återkalla ett godkännande eller ett beslut om rätt till bidrag om huvudmannen inte följer det som anges i ett föreläggande och missförhållandet är allvarligt.

6.5 Tillfälligt verksamhetsförbud

Kommunen kan utfärda ett tillfälligt verksamhetsförbud om det bedöms finnas en allvarlig risk för barnens hälsa eller säkerhet. Det kan innebära att huvudmannen omedelbart tvingas att stänga hela eller delar av sin verksamhet. Ett tillfälligt verksamhetsförbud får gälla högst i sex månader.

7. Områden som granskas vid tillsynen

7.1 Generella förutsättningar

Huvudmannen ska ge rektor och övrig personal sådana förutsättningar att bedriva verksamhet så att utbildningen i verksamheten är likvärdig och av hög kvalitet. Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och systematisk för att utveckla och förbättra utbildningen. Huvudmannen ska i detta arbete följa upp och analysera förutsättningarna i syfte att kunna besluta om förbättringsåtgärder, och att se till att dessa åtgärder genomförs.

7.2 Regelbunden tillsyn i fristående verksamheter

Områden som kan komma att granskas är:

- barngruppernas storlek och sammansättning
- miljön i övrigt bedöms som god utifrån barns rätt till utveckling och lärande samt utifrån barns rätt till en trygg och säker miljö
- barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål
- att rektor har pedagogisk insikt genom utbildning och erfarenhet
- förskolläraren/förskollärarna har legitimation och är behöriga
- enskilda som godkänts av kommunen ska fortlöpande uppfylla kraven
- kvalitet och inflytande
- verksamheten planeras och genomförs på sådant sätt att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet

8. Tillsynsrapport

Oavsett om det är fråga om regelbunden tillsyn, oanmäld tillsyn eller förstagångstillsyn dokumenteras alltid tillsynsbesöket i en tillsynsrapport. Huvudmannen ges möjlighet att yttra sig över sakuppgifterna i tillsynsrapporten. Syftet med tillsynsrapporten är delvis olika beroende på vilken form av tillsyn som genomförts. Vid ordinarie

tillsyn och förstagångstillsyn är syftet att beskriva verksamheten, belysa förbättringsområden och eventuella brister i verksamheten. Vid oanmäld tillsyn är syftet att dokumentera konstaterade brister.

9. Planering av tillsyn

Vart tredje år planerar Utbildnings-, kultur- och fritidsförvaltningen kommande tillsyn. Till grund för nämndens beslut kan tidigare påvisade resultat användas, insamlade dokument om huvudmannens systematiska kvalitetsarbete och andra dokument som bedöms som relevanta användas som underlag. Det kan till exempel vara:

- Enkät till vårdnadshavare
- Enkät till personal
- Observationer i verksamheten Intervjuer med representanter för huvudmän, rektor, förskollärare, övrig personal kan komma att ske, samt intervjuer med vårdnadshavare.

10. Överklagandehänvisning

Följande beslut av kommunen i samband med tillsyn kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, Förvaltningsrätten i Stockholm (28 kap. 5 § skollagen):

- Återkallelse av godkännande
- Återkallelse av rätt till bidrag
- Vitesföreläggande
- Tillfälligt verksamhetsförbud